नर इत्यनुवाके व्याख्यातौ। त्वन्नो अग्ने वरुणस्य विद्वान् सत्वन्नो अग्नेवम इत्येतावायुष्ट आयुर्दा अग्न इत्यनुवाके व्याख्यातौ। त्वमग्ने अयास्ययासन्नित्ययं जुष्टोदमूना इत्यत्र व्याख्यातः। प्रजापते न त्वदेतानीत्ययं सोमस्य त्विषिरसीत्यनुवाके व्याख्यातः॥

(१४) अथ चतुर्दशमन्त्रमाह। "इमं जीवेभ्यःपरिधिं दधामि। मैषान्नुगादपरो अर्द्धमेतम्। शतं जीवन्तु शरदः पुरूचीः। तिरो मृत्युं दधतां पर्व्वतेन" इति। 'जीवेभ्यः' सर्व्वेषां जीवानामर्थे, 'इमं' होमं, 'परिधिं' परितोधारकं, 'दधामि' स्थापयामि। 'एषां' जीवानां मध्ये, 'अपरः' कश्चिदपि, 'एतमर्धं' शतसंवत्सरसङ्ख्याकस्यायुषस्यार्धं पञ्चाशद्वर्षरूपमेतं भागं, 'मागात्' मा प्राप्नोतु। किन्तु 'शतं शरदः' शतसङ्ख्याकान् संवत्सरान्, 'जीवन्तु'। कीदृशीः शरदः, 'पुरूचीः' पुरून् बहून् भोगानञ्चन्ति प्राप्नुवन्तीति पुरूच्यः तादृशीः, एषां जीवानां 'मृत्युं', 'पर्व्वतेन' पर्व्वतसदृशेनानेन होमेन, 'तिरोदधतां' व्यवहितं कुर्व्वतां। यद्वा गोमायुपतनादिनिमित्ते सतीमं वरुणेत्यादिषड्भिरनेन मन्त्रेण वा दक्षिणतः पाषाणं स्थापयेत्। मन्त्रस्तत्परतया व्याख्येयः॥

(१५-२२) अथ पञ्चदशमारभ्य द्वाविंशपर्य्यन्तानष्टौ मन्त्रानाह। "दृष्टेभ्यः स्वाहा वषडनिष्टेभ्यः स्वाहा। भेषजं दुरिष्ट्यै स्वाहा निष्कृत्यै स्वाहा। दौराध्यै स्वाहा दैवीभ्यस्तनूभ्यः स्वाहा॥ ३॥ ऋध्यै स्वाहा समृध्यै स्वाहा" इति। 'दृष्टेभ्यः' सम्यग्यागेनारा-